
		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
		Медицински факултет					
		Студијски програм: медицина					
		Интегрисане академске студије		VI година студија			
Пун назив предмета		МЕДИЦИНА РАДА					
Катедра		Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS	
ME-04-1-060-11		обавезни		XI		3	
Наставник/ -ци		Доц. др Мартин Попевић					
Сарадник/ -ци		асист. Мирка Јојић					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_o^1	
П	В	СП	П	В	СП	S_o	
2	1	0	2*15*1	1*15*1	0*15*1	1	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15+1*15+0*15=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1+1*15*1+0*15*1=45				
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално							
Исходи учења		Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да:					
		1. стекне неопходна знања о основним задацима медицине рада, физиологијом и хигијеном рада најзначајнијим професионалним ризицима на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом					
		2. стекне знања о превентивним здравственим прегледима,					
		3. савлада вјештине које се односе на: процјену експозиције професионалним штетностима, процјену ризика на раду, оцјену радне способности,					
		4. савлада вјештине које се односе на: домаће прописе и директиве Европске уније у вези са превенцијом повреда на раду и радног апсентизма.					
Условљеност		Услов за полагање испита:положени сви испити пете године					
Наставне методе		Методе које ће се користите у настави: предавања, аудиторне и показне вјежбе, тестови, консултације, семинарски радови и есеји, провјера стечених знања.					
Садржај предмета по седмицама		Теоретска настава					
		1.Увод у медицину рада. Медицина рада некад и сад. Задаци савремене медицине рада. Специфичности медицине рада у здравственим установама.					
		2.Основе физиологије рада. Прилагођавање организма на услове радне околине.					
		3.Ергономија рада. Ергономија у здравственим установама					
		4.Процјена квалитета радне средине и концепт здравог радног мјеста - хигијена рада. Процјена ризика.					
		5.Професионални трауматизам и превенција					
		6.Професионалне болести. Болести у вези са радом.					
		7.Професионална изложеност физичким штетностима – професионална обољења узрокована буком, вибрацијама, нејонизујућим зрачењем					
		8.Радиобиолошки ефекти јонизујућих зрачења. Акутна и хронична радијациона болест.					
		9.Професионална изложеност хемијским штетностима - увод у професионалну токсикологију. Токсикологија гасова.					
		10.Професионална токсикологија метала - олово, кадмијум, жива					
		11.Професионална токсикологија органских растварача /пестицида.					
		12.Професионална обољења респираторног система: пнеумокониозе и пнеумпатије-етиопатогенеза, карактеристике и значај.					
		13.Имуноалергијска обољења респираторног тракта изазвана професионалном експозицијом-етиопатогенеза, карактеристике и значај.					
14.Професионална изложеност биолошким штетностима. Специфичности експозиције здравствених радника.							

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на следећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = \frac{\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете}}{900 \text{ h}}$ – укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете 870 h/ укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете ____ h = ____ . Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	15.Професионална обољења коже. 16.Канцерогени на радном месту и професионална малигна обољења. 17.Психологија рада. Стрес на раду – акутни и хронични ефекти. Утицај смјенског и ноћног рада на здравље и радну способност. 18.Оцјена радне способности – општи принципи. Привремена и трајна оцјена радне способности. 19.Оцјена радне способности у интерној медицини. Оцјена радне способности у хирургији. 20.Оцјена радне способности у неурологији и психијатрији.			
	Практична настава: 1.Радна анамнеза. Приступ пацијенту са аспекта медицине рада. 2.Основе физиологије рада – тежина рада, врсте оптерећења, ергономија, адаптација организма на физичко оптерећење 3.Процјена ризика на радном мјесту и утицаја на здравље радника 4.Евалуација пацијента са повредом на раду и попуњавање извјештаја о повреди на раду 5.Испитивање присуства и мјерење аерозагађења у радној средини. Приступ пацијенту и функционална испитивања у случају сумње на оштећење здравља услед професионалне експозиције аерозагађењу 6.Испитивање присуства и мјерење буке и вибрација у радној средини. Приступ пацијенту и функционална испитивања у случају сумње на оштећење здравља услед професионалне експозиције буци и / или вибрацијама 7.Испитивање присуства и мјерење нејонизујућих и јонизујућих зрачења у радној средини. Приступ пацијенту и функционална испитивања у случају сумње на оштећење здравља услед професионалне експозиције јонизујућим зрачењима 8.Испитивање присуства и мјерење хемијских агенаса у радној средини. Приступ пацијенту и функционална испитивања у случају сумње на оштећење здравља услед професионалне експозиције хемијским штетностима 9.Испитивање присуства и мјерење биолошких штетности у радној средини. Специфичности експозиције у здравству. Приступ пацијенту и функционална испитивања у случају сумње на професионалну експозицију биолошким агенсима. 10.Принципи оцјене радне способности. Привремена и трајна оцјена радне способности. Попуњавање формулара за упућивање осигураника фонду ПИО запослених. 11.Значај и врсте превентивних прегледа. Оцјена радне способности у специфичним околностима – рад на висини, управљање саобраћајним средствима (друмски, железнички, водни и авио саобраћај), руковање оружјем СЕМИНАР: Процјена здравствених ризика на радном мјесту у здравственој установи (3 часа)			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Видаковић, А. и сар.	Основи медицине рада , CIBID, Београд,2014.	2014	5-135	
Павловић, М., Видаковић А. и сар.	Оцењивање радне способности, Elvod-print, Lazarevac, 2003	2003	3-33 ;177-191 ;	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Ladou J., Harrison R.,	Current Diagnosis and treatment: Occupational and Enviromental Medicine, 6th edition. 2021. McGraw Hill	2021		
Обавезе, облици провјере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Проценат
	Предиспитне обавезе			
	Присуство предавањима/вјежбама		10	10%
	Активност на вјежбама/ПБЛ		10	10%
	Семинарски рад		10	10%
	Колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
	Усмени испит		50	50%
	УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.род; 17.06.2024.род.			